

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN POLITISKE KANDSTØBER

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 21. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb03val-shoot-idm140583366923360/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

ACTUS I, SCENÆ 3-4.

SCEN. 4.

Herman von Bremen. Antonius.

HERMAN. Han skal have Tak, Monsieur Antonius, for sit gode Tilbud; han er en smuk skikkelig Karl, jeg troer nok, min Døtter kunde være vel holden med ham. Men jeg vilde gjerne have en til Sviger-Søn, der har studeret sine Politica.

ANTONIUS. Min kiære Monsieur Herman von Bremen! men man kand ikke føde Kone og Børn dermed.

HERMAN. Ikke det? Meener I, at jeg har i Sinde at doe Kandstøber? I skal see det, inden et halv Aar gaacr til Ende. Jeg haaber, naar jeg har læset den Europæiske Herold igiennem, at man skal node mig til at tage en Plads an i Raadet. Den Politiske Nachtisch kand jeg allerede paa mine Fingre; men den vil ikke forslaae. Skam faae Autor, han maatte have giort den noget vitloftigere. I kiender vel den Bog?

ANTONIUS. Nej jeg gjør ikke.

HERMAN. Da skal jeg laane jer min, den er saa god, som den er liden; all min heele Politica har jeg af den Bog, samt af Hercules og Herculiscus.

ANTONIUS. Den sidste er jo kun en Roman?

HERMAN. Ja det er sandt nok; gid Verden var fuld af saadane Romaner. Jeg var paa en vis Sted forgangen Dag, hvor en fornemme Mand hviskede mig i Ørene: Hvo der har læset den Bog med Forstand, kand forestaae den største Bestilling, ja regiere et heelt Land.

ANTONIUS. Ja Vatter! naar jeg skal slaae mig til Læsning, forsømmer jeg mit Handværk dermed.

HERMAN. Jeg siger jer Monsieur: Jeg agter ikke længe at blive ved Kandstøberiet, jeg burte for længe siden at have forladt det; thi hundrede brave Mænd her i Byen har sagt mig: Herman von Bremen! I burde være noget andet. Ja det er ikke længer siden end forgangen Dag, at en Bormester lod i Raadet falde disse Ord: Herman von Bremen kunde nok tiene til andet end

DEN POLITISKE KANDSTØBER

Kandstøber; den Mand har det inde, som mange af os i Raadet selv maa leede efter. Hvoraf I kand slutte, at jeg ikke døer Kandstøber. Vil derfor gjerne have en til Sviger-Søn, der legger sig efter Stats-Sager, saasom jeg haaber med Tiden, at baade han og jeg skal komme i Raadet. Vil I nu begynde paa den politiske Nachtsch, saa vil jeg examinere jer hver Lovrdag-Aften hvor vidt I er avancered.

ANTONIUS. Nej! min Troe vil jeg ikke; jeg er for gammel til at gaae i Skole igien paa nye.

HERMAN. Ja saa er I og ikke skabt til at være min Sviger-Søn. Adieu.

SCEN. 5.

Geske, von Bremens Kone. Antonius.

GESKE. Det er forskrekkeligt med min Mand, han er aldrig inde og tar vare paa sit Arbeide; jeg vilde give noget got til, at jeg kunde faae at viide, hvor han har sin Gang. Men see! Monsieur Antonius! gaaer han her alleene? Vil han ikke komme ind?

ANTONIUS. Nej Tak, Mutter, jeg er for ringe dertil.

GESKE. Ej! hvad er det for Snak?

ANTONIUS. Jer Mand har faaet politiske Griller, og gaaer med en Bormester i Maven. Han kaster paa Nakken af Handverks-Folk, som jeg og mine Lige; han bilder sig ind, at han er klogere end Notarius Politicus selv.

GESKE. Den Nar, den Giæk, vil I agte ham? Jeg troer før, han bliver Staader og kommer til at betle sit Brød, end han blir Bormester. Kiære Antonius! I skal ikke agte ham, og lad ikke den Godhed falde, som I har for min Dotter.

ANTONIUS. Von Bremen svær paa, at hun skal ingen have uden en Politicus.

GESKE. Jeg skal før vride Halsen om paa hende, end